



PERSBERICHT: Brede steun voor gedragscode zon op land

Gezamenlijk persbericht van Holland Solar, NLVOW, Greenpeace, Milieudefensie, Natuur & Milieu, de Natuur en Milieufederaties, Natuurmonumenten, de Vogelbescherming en Energie Samen

Zonne-energie is een nieuw gebruik van ons landschap en essentieel om de klimaatdoelen te halen. Tegelijkertijd stuiten ontwikkelaars van zonneparken soms op zorgen en wensen over de locatie, de natuur of het uitzicht. Het is een uitdaging om zonne-energie goed in te passen én rekening te houden met alle belangen. Een brede coalitie van natuur-, milieu-, energie- en bewonersorganisaties heeft zich de afgelopen maanden gebogen over deze problematiek. Het resultaat is een gezamenlijke gedragscode Zon op Land. Daarin is onder meer afgesproken om met zonneparken de natuur te ontzien en nog beter rekening te houden met de omwonenden. De code wordt woensdagmiddag 13 november aangeboden aan de Vaste Kamercommissie EZK.

De ondertekenaars van de code zijn de brancheorganisatie [Holland Solar](#), de vereniging van omwonenden van energieprojecten [NLVOW](#), [Greenpeace](#), [Milieudefensie](#), [Natuur & Milieu](#), [de Natuur en Milieufederaties](#), [Natuurmonumenten](#), de koepel van energiecoöperaties [Energie Samen](#) en [Vogelbescherming](#) Nederland. Samen vertegenwoordigen deze organisaties meer dan 2 miljoen Nederlanders, 400 energiecoöperaties, 1000 lokale natuur- en milieugroepen, vele bewonersgroepen en 170 bedrijven in de zonne-sector.

Met zonnepanelen kunnen we een deel van de vraag naar energie in Nederland duurzaam invullen, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord. Daarvoor leggen we panelen op daken, in geluidswallen of op gevels van gebouwen. Dat heeft de voorkeur. Om de klimaatambities te halen is ook de ontwikkeling van zon op land nodig. En dat kan, mits goed ingepast en conform de gedragscode. De code bevat voorschriften die borgen dat omwonenden goed betrokken worden, dat zonneparken meerwaarde bieden voor de natuurwaarden en dat na verloop van tijd het oorspronkelijk grondgebruik terug kan komen.

Uiteenlopende belangen verenigd in een code

Het is een doorbraak dat organisaties met uiteenlopende belangen samen tot een gedragscode over zon op land zijn gekomen. Nieuwe zonneparken leiden soms tot zorgen bij omwonenden en natuur- en milieuorganisaties: over het te makkelijk kiezen voor waardevolle gebieden, over de natuur in het zonnepark, over verlies aan bodemkwaliteit of over de betrokkenheid van omwonenden. Het is de overtuiging van de ondertekenaars van deze code dat zonneparken een



gebied mooier en waardevoller kunnen maken én dat het betrekken van omwonenden essentieel is. Omwonenden worden met de code beter betrokken bij de plannen, bepalen mee hoe het park eruit ziet én kunnen meeprofiteren.

Drie basisprincipes

De code bevat drie basisprincipes. Deze basisprincipes zijn vertaald in bovenwettelijke regels waartoe de leden van de branchevereniging Holland Solar zich verplichten. Holland Solar vertegenwoordigt qua volume het overgrote deel van de huidige zonneparken.

1. **Betrokkenheid omwonenden.** Of een park op een bepaalde locatie gewenst is en in welke vorm, zal mede bepaald worden door de wensen van omwonenden. Die worden vanaf het eerste begin meegenomen in de keuzes over het plan, het ontwerp en de mogelijkheid financieel te participeren.
2. **Meerwaarde omgeving.** Zonneparken kunnen een verbetering voor een gebied betekenen; voor de natuur en voor de omwonenden. Dit kan bereikt worden door zorgvuldig te kijken naar welke gebieden wel en niet geschikt zijn voor een park. Zo bepaalt de code dat natuurgebieden worden ontzien.
3. **Oorspronkelijk grondgebruik mogelijk.** De functieverandering zonnepark hoeft geen onomkeerbare stap te zijn. Planologisch kan de functieverandering tijdelijk zijn. Fysiek kunnen de zonne-installaties zo gebouwd worden dat daarna bijvoorbeeld agrarisch grondgebruik weer mogelijk is.

Reacties van de ondertekenaars:

Peter Molengraaf, voorzitter Holland Solar; *'Het is fantastisch dat de zonnesector, vertegenwoordigers van omwonenden, coöperaties en natuur- en milieuorganisaties samen een code voor zonneparken hebben kunnen ontwikkelen. Met de gedragscode laten we zien dat zon op land gebieden ook juist meerwaarde kunnen bieden; voor omwonenden, voor de natuur.'*

Marc van den Tweel, directeur Natuurmonumenten: *"Deze gedragscode verbindt de energietransitie met de bescherming van natuur en landschap. Partijen onderschrijven dat natuurgebieden géén ruimte bieden voor de ontwikkeling van zonneparken. Tegelijkertijd zorgt de code ervoor dat zonneparken buiten natuurgebieden juist kwaliteit toe kunnen voegen: door ze zorgvuldig in te passen in ons landschap en aan te leggen met ruimte voor wilde bloemen en insecten".*

Rob Rietveld, De Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines: *"Om de opgave van zon in de energietransitie te kunnen realiseren vereist dit acceptatie van de omgeving. Dit betekent samen met de omwonenden aan de slag en zeker niet over de hoofden van die omwonenden. Deze gedragscode toont dat de ontwikkelaars die dit onderschrijven hier invulling*



aan willen geven. Gezamenlijk optrekken voor goede inpassingen en lusten en lasten eerlijker verdelen!”

Annie van de Pas, netwerkdirecteur van de Natuur en Milieufederaties: *“Het is enorm belangrijk dat we zonne-energie zorgvuldig in de omgeving inpassen, met aandacht voor natuur, mens en landschap. Ik ben daarom blij met deze code en ook met het feit dat de sector zelf via Holland Solar serieus werk heeft gemaakt van deze code, dat geeft vertrouwen.”*

Marjolein Demmers, directeur Natuur & Milieu: *‘Wij geloven dat natuurversterking en zonnepanelen op land hand in hand moeten en kunnen gaan. Met deze gedragscode zetten we samen met de projectontwikkelaars een stap in die richting. Zo kunnen we én de klimaatdoelen halen en maken we de Nederlandse natuur gezonder.’*

Donald Pols, directeur Milieudefensie: *‘De energietransitie is alleen mogelijk als omwonenden kunnen meebeslissen en meeprofitieren. Het is mooi dat dit principe nu ook helder is voor projectontwikkelaars.’*

Fred Wouters, directeur Vogelbescherming Nederland: *‘Vogelbescherming is een groot voorstander van duurzame energie. Maar dat mag niet ten koste gaan van onze natuur en daarom zijn we blij dat natuur- en weidevogelkerngebieden worden ontzien, en zonnevelden natuurvriendelijk worden.’*

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

De gedragscode is hieronder bijgevoegd voor journalistieke doeleinden en online beschikbaar vanaf woensdag 13 november om 12u op: www.hollandsolar.nl/gedragscodezonopland

Journalisten kunnen contact opnemen met de woordvoerders van de ondertekenende organisaties voor reactie.

- Holland Solar: Marjet Heins, 06-53930553 of media@hollandsolar.nl
- Natuur en Milieufederaties: Stephanie Bosma 06-81218169 of s.bosma@natuurenmilieufederaties.nl
- Natuurmonumenten: Marjolein Koek, 06-83657607 of M.Koek@Natuurmonumenten.nl
- Natuur & Milieu: Wietske de Lange, 06-46 22 85 72 of w.delange@natuurenmilieu.nl
- Milieudefensie: Saskia Gaster, saskia.gaster@milieudefensie.nl of 06-51171518
- Greenpeace: Geeke van der Sluis, geeke.van.der.sluis@greenpeace.org of 06-25031013
- Vogelbescherming Nederland: Thijs den Otter, Thijs.denOtter@vogelbescherming.nl of 06-21 43 58 33
- Energie Samen: Siward Zomer siward.zomer@energiesamen.nu
- NLVOW: Rob Rietveld, rob.rietveld@nlvow.nl